

ปีใหม่เมือง

วันพญาวัน

วันที่สามของประเพณีปีใหม่เมือง ถือเป็นวันเถลิงศก เปลี่ยนศักราชเริ่มต้นปีใหม่ วันนี้มีการทำบุญทางศาสนาแต่เช้าตรู่ และอุทิศกุศลไปถึงญาติผู้ล่วงลับ เรียกว่า "ทานขันข้าว" บางแห่งว่า "ทานก๊วยข้าว" หลังจากนั้นนำตุ้บปักลงบนกองเจดีย์ทราย และคนเฒ่าคนแก่ก็อยู่ร่วมพิธีเวียนทานเจดีย์ทราย ถวายช่อตุงปีใหม่ และฟังเทศนาธรรมอานิสงส์ปีใหม่ ช่วงบ่ายเป็นช่วงไปดำหัว เพื่อขอขมาคนเฒ่าคนแก่ พ่อแม่ ครูอาจารย์ ไปสร้งน้ำพระพุทธรูป เจดีย์ วันนี้คนล้านนาจะตัดดอกไม้นามปี เพื่อให้เกิดความเป็นมงคลแก่ชีวิต เช่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ตัดดอกเก็ดถั่ว (ดอกซ้อน) โดยให้เสียบที่มวยผม (พระครูอดุลสีลิกิตต์, ๒๕๕๑, หน้า ๔) นอกจากนี้ ยังนิยมเริ่มต้นเรียนศาสตร์ศิลป์ต่างๆ เป็นต้นว่า มนต์คาถา สักยันต์ หรือทำพิธีสืบชะตา ขึ้นบ้านใหม่ ไหว้ครู และในหลายพื้นที่ยังมีกิจกรรมแห่ไม้ค้ำศรี หรือไม้ค้ำโพธิ์ เพื่อสืบต่ออายุพระศาสนา และคำชูดหนุนให้แก่ชีวิตเจริญรุ่งเรือง

ทานขันข้าว

การทานขันข้าว เป็นการถวายอาหารให้แก่ผู้ล่วงลับ อาจเป็นของที่ผู้ตายชอบทาน หรืออาหารขนมทั่วไป ใส่ในถาดหรือตะกร้าและมีชองปัจจัยเขียนคำอุทิศไว้หน้าชอง เช่น ศรีทธานายปิ่น นางคำ อุทิศถวายแด่แม่ฮ้อยแก้ว ผู้ล่วงลับ บางคนก็จะถวายเป็นบุญสำหรับตัวเองเรียกว่าทานไว้ภายนอกหน้า หมายเอาว่าสะสมกองบุญไว้สำหรับตัวเองในอนาคต หรือในปรโลกถ้าเผื่อบางทีไม่มีผู้ที่จะทำบุญอุทิศไปหาเรา บางคนถวายทานแต่ เจ้ากรรมนายเวร เทวบุตร เทวดา พ่อเกิด แม่เกิด ฯลฯ แล้วแต่จิตศรัทธา

การทำบุญอุทิศไปหาผู้ล่วงลับไปแล้วนี้ หากจะทานไปหาผีตายเก่าเนานานที่ตายธรรมดา ก็จะเข้าไปถวายในวัด แต่หากผู้ล่วงลับไปแล้วเป็นผีตายโหง เป็นผีตายร้าย ไม่ได้ตายดี ก็จะทานขันข้าวนอกวัด คือนิมนต์พระภิกษุหรือสามเณรออกมารับทานที่นอกกำแพงวัด เพราะถือว่าผีตายร้ายผีตายโหงและตายไม่ดีอื่นๆ เข้าไปในเขตวัดไม่ได้ (โองเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา, ๒๕๕๑, หน้า ๒๔)

วันนี้พระภิกษุสามเณรเองก็ต้องตื่นแต่เช้ามากๆ เช่นเดียวกัน เพราะชาวบ้านมักนิยมมาทำบุญทานขันข้าวมากกว่าปกติ บางครั้งพระสงฆ์อาจจะแยกย้ายกันทำพิธีเช่นว่านี้หลายแห่ง ตามกุฎิพระ ศาลา วัด วิหาร ศาลาบาตร ตามมุมต้นไม้ต่าง ๆ เนื่องจากผู้คนมาทานขันข้าวในวันพญาวันมากกว่าวันพระและวันศีลปกติ เสียงพระให้พรดังไปทั่วบริเวณที่ผู้คนมาทานขันข้าว เด็กวัดหรือ "โขยม" ตามภาษาล้านนา ช่วยกันขนของที่ผู้คนนำมาถวายพระไปเก็บ การทานขันข้าวนี้ไม่จำกัดว่าจะต้องทานเฉพาะพระสงฆ์เท่านั้น บางคนอาจนำไปทานให้แก่พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ผู้เฒ่าผู้แก่หรือผู้ที่ตนเคารพนับถือ เรียกว่า "ทานขันข้าวคนเฒ่าคนแก่" หรือบางพื้นที่มีการนับถือผีปู่ย่า ซึ่งเป็นผีบรรพบุรุษ ผีเสื้อบ้าน สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนในพื้นที่นับถือ ผู้คนก็จะนำขันข้าวนี้ไปถวายด้วยเพื่อขอปกป้องรักษาให้ทุกคนอยู่ดีมีสุข และถือเป็นการสุมาคารวะในช่วงปีใหม่เมือง

ทานตุงปีใหม่

หลังจากทานขันข้าว บ้างก็กลับบ้านนำเอาธงหรือตุงไปปักพระเจดีย์ทราย บ้างก็ให้ลูกหลานเป็นผู้นำมาปักที่กองเจดีย์ทรายตรงลานวัด บางแห่งก็นิยมนำน้ำใส่ขันสะหลุงมาบูชารดลงที่กองเจดีย์ทรายนั่นด้วยการถวายทานด้วยตุงปีใหม่ นี้ มีคติว่าการทานตุงนั้นมีอานิสงส์ สามารถช่วยให้ผู้ตายที่ มีบาปหนักถึงตกนรก

นั้นสามารถพ้นจากขุมนรกได้ โดยทางตุงหรือชายตุงจะกวัดแกว่งไปถึงยมโลก ให้ผู้ที่ตกนรกนั้นเกาะชายตุงขึ้นสู่สวรรค์ ในการทำบุญอุทิศเจดีย์ทรายหรือตุงนั้น"ปูอาจารย์"หรือมีคณาภจะกล่าวนำศรัทธาประชาชนให้ พระรับศีล และอาราธนาพระปริตร พระสงฆ์จะเจริญพระพุทธมนต์แบบย่อพอควรแก่เวลา จากนั้นปูอาจารย์ จะโอกาสเวหนาทนถวายเจดีย์ที่ศรัทธาประชาชนร่วมกันสร้างขึ้น ดังมีคำกล่าวโอกาสเวหนาทนสำนวนหนึ่ง ดังนี้

คำโอกาสเวหนาทนเจดีย์ทราย+ตุง

วันนี้เป็นวันดีปีใหม่ เถลิงขวโค้วพระญวัน เป็นผู้เข้าใจหันเลยหลังหลู้ คืดขวาคูรู้มาหลายพากันขนดิน ทรายมาสู่วัดเล่า ทำเป็นรูปพระเจ้าเรียกว่าเจดีย์ทราย ได้ยกสัตวิโนบายออกมาเป็นอันมาก ตามตั้งธัมม์ พระพุทธเจ้าหากเทศนา ในอดีตกาละเมื่อก่อน บิไซ้เป็นความชอนลี้ อันมีเป็นความจริง ยังมีมนุสส์ชายหญิงใน โลก กระทบบาปแล้วไปบังเกิดในอบาย มีพระบุญผายผ่านเผ้า นามกรเจ้าชื่อว่ามหาเถรเทพมัลลย์ ท่านได้เดิน ไปกรายแลไปใกล้ สัตติโนบายเลยสากราบไหว้ท่านตนบุญมี ขอพอดุดหนุนอินดูผู้ข้า หื้ออ่วยหน้าไฟสู่ทางดี ที่นั้นลูกสิกข์พระมนีตนผ่านเผ้าก็ได้ถามว่า สูเจ้ากระทบบาปเื่องใดพองจา ผุงสัตวิโนบายก็เจียรจาดอบต่าน กล่าวขอบตามกรรมมี เมื่ออยู่ในโลกียโลกห้อง กระทบบาปไว้พร้อม ต่าง ๆ นานา ที่เขาได้กระทำมาต่อหน้า มหาเถรเจ้า เขาก็ยกมือสาใส่เกล้า จักหื้อหมู่พี่น้องเมืองคน กระทบบุญอย่างใดเล่าจักได้พ้นจากอบายนี้ชา เขา ยกมือสากัมกราบ ว่าข้าเจ้าขอฝากยังข่าวสาร ที่ข้าเจ้าอยู่บ่สำราญไปบอก แก่ชาวเมืองนอกชมพู่อเชื้อเผ่า วงศ์วาน อันลูกหลานผุงเป็นเปรตผี อันอยู่ยังโขงเขตอบาย หื้อสูเจ้าทั้งหลายกระทำบุญไปบ่ขาด หื้ออุทิศบุญ นั้นฝากไปหา ผุงญาติกาเขาเจ้า อันหนึ่งเล่าหื้อสูเจ้าได้สร้างเจดีย์ทราย หื้อมีจิตใจผ่องแผ้ว เอาไปไว้ที่ช่วงแก้ว ทั้งสาม หื้อแปลงใจบานงามสะอาด แล้วหื้ออั้งเชิญสารีริกธาตุ อันมีในหมื่นโลกธาตุจักรวาล อั้งเชิญมา ประดิษฐานเจดีย์ทรายที่สร้างไว้ พอหื้อครบเจ็ดวันนี้ไซ้ สัตตเม ทิวเส ครั้นนครบเจ็ดวันมาโค้ว ผุงเม็ดทราย น้อยใหญ่ขอเป็นทรายตามเดิม ส่วนหมู่ผุงญาติพี่น้อง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างญาติของตน ได้ยินพี่น้องพระมหา เถรมาลย์บอกกล่าว ผุงพี่น้องเล่าเลยมีปสาทศรัทธา พากันขนดินทรายมาก่อไว้ในช่วงแก้วทั้งสาม พากันทาน อุทิศไปรอด ชูปูนจอตติถิ เป็นวันดีใสบ่เส้า พวกเขาขึ้นเล่าก็พ้นจากอบาย ด้วยกุศลผลบุญอันญาติพี่น้องทั้ง หลาย ได้ทานเจดีย์ทรายอุทิศส่วนกุศลไปหื้อเขาเจ้า เพราะเหตุนี้ ศรัทธาผู้ข้าทั้งหลาย ทั้งหญิงชายหนุ่มเฒ่าก็ได้ สร้างเป็นประจำปีเล่าเป็นลำดับมา แม้นศรัทธาผู้ข้าทั้งหลายได้สร้างเจดีย์วันนี้ไซ้ ขอเกิดผลได้ตั้งาม เป็นแบ่น กระดานคำอันใหญ่ ขอให้ไปปิดไว้ยังประตูอบาย ขออย่าได้ไปกลายแลไปใกล้ ขอพลันได้รอดพ้นอบาย ไปจุ จอด เวียงแก้วยอดเนรพาน

อิมานิ มยฺ ภนเต วาลูกานิ สปริวารานิ ตีรตนสส โอโณชยาม สาธุโณภนเต ตีรตนํ ปฏิกณหาตุ อมहा กัง ทีฆรตตํ หิตาย สุขายะฯ (โองงเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา, ๒๕๕๑, หน้า ๒๕-๒๖)

แห่ไม้ค้ำศรี ไม้ค้ำโพธิ์

ในวันพญาวันนี้ บางท้องถิ่นนิยมนทานไม้ค้ำศรี (ไม้ค้ำโพธิ์) ไม้ค้ำศรี(ออกเสียงว่าสะหลี)จะเป็นไม้ง่าม อาจทำมาจากไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้ฉำฉา หรือไม้เนื้อแข็งแกะสลักสวยงาม จะมีกรวยดอกไม้ธูปเทียน และ กระบอกไม้จ๊อก หรือไม้ไผ่บรรจุน้ำ และทรายผูกติดกับไม้ง่ามไปด้วย ตรงบริเวณง่ามของไม้ก็จะมีหมอนรองไว้ เชื่อว่าจะหนุนค้ำจุนพระศาสนา ให้อยู่ยืนยาวตลอดไปตลอดห้าพันพระวัสส การทานไม้ค้ำศรีนี้ถือคติว่า

๑. เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการค้ำชูพระศาสนาให้ยาวนานต่อไป
๒. เพื่อเป็นการสืบชะตา ค้ำอายุตัวเอง และเสริมสิริมงคลในวันขึ้นปีใหม่

ในบางวัดมีต้นโพธิ์ใหญ่กิ่งก้านสาขามากมาย ได้โอกาสนี้ใช้ไม้ค้ำโพธิ์ยึดค้ำกิ่งก้านสาขาไว้ไม่ให้โน้มลงมาจนกิ่งหักได้ (โองเขียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา, ๒๕๕๑, หน้า ๒๖)

ต้นไม้ศรี หรือ ต้นโพธิ์ คือ ต้นไม้ที่พระพุทธเจ้าประทับอาศัยร่มเงา ในคืนที่ทรงพิจารณาสภาวะธรรม และก่อนการตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จากหนังสือสังขยาโลก กล่าวถึงตำนานการค้ำโพธิ์ว่า อดีตมีพระภิกษุรูปหนึ่งออกธุดงค์ในป่าลึก ระหว่างทางเห็นต้นไม้แห้งตายต้นหนึ่งมีลำต้นสวยงาม คิดว่าจะนำต้นไม้ต้นนี้กลับไปวัดที่จำพรรษาอยู่ แต่ก็ได้มรณภาพไปเสียก่อน ด้วยเหตุนี้จึงผูกพันกับต้นไม้นี้ จึงไปเกิดเป็นตุ๊กแกอยู่ในโพงไม้ต้นนี้ และตุ๊กแกได้ไปคลใจชาวบ้านให้รู้ว่าท่านเกิดเป็นตุ๊กแก และขอให้ชาวบ้านช่วยให้พ้นจากทุกข์ โดยการนำต้นไม้ต้นนี้ไปค้ำต้นโพธิ์ที่วัด ตุ๊กแกจึงพ้นจากความทุกข์และไปเกิดเป็นมนุษย์ในภพต่อมา (รัตนา พรหมพิชัย, ๒๕๔๒ หน้า ๖๖๒๒)

ด้วยความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า และตำนานที่กล่าวมา ต้นโพธิ์จึงเป็นต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ ห้ามตัดฟันโดยเด็ดขาด และมีข้อห้ามตัดไม้ศรี ปรากฏในความเชื่อเรื่องชิต เรียกว่า "รานศรี" ชาวล้านน่ายังมักนำไม้ค้ำ สะพานเงิน สะพานคำ จากพิธีสืบชะตามาวางไว้บนค้ำคอบของต้นโพธิ์ เพราะเชื่อว่าจะทำให้มีอายุยืนยาว

ขบวนแห่ไม้ค้ำ

ขบวนแห่มีการประโคมโหมแห่ด้วยเครื่องแห่พื้นเมือง เช่น แห่กลองมอชิง แห่กลองปู่เจ้ แห่กลองสิ่งหม้อง ในขบวนจะมีพ่อบ้านแม่บ้านถือช่อ (ธงสามเหลี่ยม) หมากสู่ม หมากเบ็ง ต้นผึ้ง ต้นเทียน หาบหรืออุ้มสลุงบรรจุน้ำขมิ้นส้มป่อย น้ำสุคันโททกะ น้ำอบน้ำหอมซึ่งเป็นเครื่องสักการะ คนเฒ่าคนแก่ผู้ชายตบมะผาบวาดลายเซียงอวดกัน บ้างก็พ้อนดาบ ส่วนไม้ค้ำก็จะหามแห่ หรือตกแต่งบนรถไทรงาม พอขบวนถึงวัด ก็จะนำไม้ค้ำโพธิ์ขึ้นค้ำ โดยชายหนุ่มหาญที่แข็งแรงจะช่วยกันดึงไม้ค้ำขึ้นค้ำต้นโพธิ์ เพราะไม้ค้ำแต่ละต้นต้นใหญ่มาก พอค้ำเสร็จก็นิมนต์พระมารับการถวายไม้ค้ำโพธิ์ จะมีการรดน้ำส้มป่อยที่ตัวไม้ค้ำเพื่อขอขมาครวทาน และรับพรจากพระเป็นอันเสร็จพิธี

ดำหัวคนเฒ่าคนแก่

ตอนบ่ายของวันพญาวันนี้ บางที่บางแห่งก็จะมีการไปดำหัวหรือคารวะผู้เฒ่าผู้แก่ บิดามารดา ญาติพี่น้อง ผู้มีอาวุโส ผู้มีบุญคุณ หรือผู้ที่มีความเคารพนับถือ เพื่อเป็นการขอขมาลาโทษหรือภาษาล้านนาเรียกว่า "ไปสุมา ครววะ" เนื่องจากในปีที่ผ่านมาอาจทำให้ท่านโกรธเคือง หรือได้ล่วงล้ำด้วยกาย วาจา ใจ ก็ไปขอขมาและขอพรปีใหม่ เครื่องอุปโภคบริโภคที่นำไปดำหัว ได้แก่ ข้าวตอกดอกไม้ ธูปเทียน ผ้านุ่ง เช่น เสื้อ ผ้าซิ่น ผ้าขาวม้า ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว มีขนมอาหารที่ทำในช่วงปีใหม่ เช่น ข้าวแต่น ข้าวหนมจ็อก แหนม ห่อนึ่ง เป็นต้น ผลไม้ที่ออกมากในช่วงปีใหม่นี้จะมีมะพร้าวซึ่งจะใส่ในชะลอมสานไว้อย่างงดงาม นอกจากนั้นก็จะมีหมากพลู และปัจจัยใส่ในซองจดหมายแล้วแต่ความสมควร (โองเขียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา, ๒๕๕๑, หน้า ๒๙)

การดำหัวเริ่มต้นจากการกล่าวคำสุมาคารวะ โดยผู้อาวุโสในที่นั้นยกมือไหว้กล่าวนำ ดังนี้

"ในโอกาสที่ปีเก่าได้ล่วงพ้นมาแล้ว ปีใหม่แก้วก็มารอดมาถึง ผู้เข้าทั้งหลายก็มาร่ำเปิงเถิงยังอดีต ปาเวณี่อันดีงามแต่ก่อน บ่ห่อนละเสี่ยยงศรีทธา จึงพากันน้อมนำมา ยัง ข้าวตอก ดอกไม้ ไทยทาน วัตถุบริวารทานและน้ำส้มป่อย เพื่อจักมาสุมาคารวะ หากได้ล่วงล้ำด้วย กาย วาจา ใจ ด้วยเจตนาที่ดีบ่เจตนาที่ดี ขอท่านลุ่มมีเมตตาลดโทษ และขอหื้อท่านจุงโปรดป็นศีลป็นพรชัยหื้อเปนมังคละ แก่ผู้เข้าทั้งหลายแต่เตื่อะ"

จากนั้นประเคนขันข้าวตอกดอกไม้ น้ำส้มปล่อย และเครื่องสักการะดำหัว ผู้ใหญ่รับแล้วก็จะเอามือจุ่มน้ำส้มปล่อยลูบศีรษะ และอาจสวดพรมน้ำส้มปล่อยแก่ผู้มาดำหัวด้วยความเมตตา

ผู้ใหญ่จะให้โอวาท ปันพร เมื่อจบคำพร ...อายุวัฒน โณ สุขัง พลัง ...ทุกคนกล่าวคำว่า "สาธุ" พร้อมกัน เป็นอันเสร็จพิธี (ศรีจันทร์, ๒๕๔๘, หน้า ๗๕ -๗๖) ดำหัวพระเจ้า/พระธาตุเจดีย์

ดำหัวพระเจ้า

คือการไปแสดงความคารวะต่อพระพุทธรูปที่สำคัญประจำเมือง เช่น พระเสด็จมณีหรือพระแก้วขาว วัดเชียงใหม่ พระพุทธสิหิงค์และพระเจ้าทองทิพย์ที่วัดพระสิงค์ พระเจ้าเก้าตื้อที่วัดสวนดอก เป็นต้น หรือพระธาตุเจดีย์ที่สำคัญ เช่น พระธาตุดอยสุเทพ พระธาตุศรีจอมทอง

การไปดำหัวสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ในอดีตนิยมไปกันเป็นหมู่คณะ อาจจะเริ่มต้นในวันสังขานต์ล่องเรือไปจนถึงวันปากปี ปากเดือน ปากวัน ปากยาม เพราะสถานที่แต่ละแห่งอาจจะอยู่ใกล้กัน ต้องใช้เวลาเดินทาง การดำหัวก็จะใช้ข้าวตอกดอกไม้ रुपเทียนบูชา และสงฆ์ด้วยน้ำมันส้มปล่อย

ดำหัวกู่ (อัฐิ)

การดำหัวกู่ คือไปดำหัวที่บรรจุกอฐิของบรรพบุรุษที่อยู่ในวัดหรือป่าช้า หรือกู่อัฐิของบรรพภักษัตริย์และเจ้าผู้ครองนครที่ได้ทำคุณงามความดีไว้กับบ้านเมือง เช่นกู่เจ้านายฝ่ายเหนือที่วัดสวนดอก ผู้ที่เป็นลูกหลานก็จะนำดอกไม้ธูปเทียน น้ำมันส้มปล่อยไปสงฆ์เพื่อเป็นการสักการะบูชาดำหัวในช่วงปีใหม่

ความเชื่อบางประการเกี่ยวกับวันพญาวัน

ในหนังสือองค์ความรู้ปีใหม่เมือง (โฮงเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา, ๒๕๕๑ หน้า ๔๓) กล่าวว่า วันพญาวันควรทำลาบเป็นอาหาร เพราะทานลาบในวันนี้จะทำให้มีโชคลาภตลอดปี

สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ เล่ม๑๒ กล่าวถึงความเชื่อบางประการเกี่ยวกับวันพญาวันว่า ในหนังสือองค์ความรู้ปีใหม่เมือง (โฮงเฮียนสืบสานภูมิปัญญาล้านนา, ๒๕๕๑ หน้า ๔๓) กล่าวว่า

วันพญาวันควรทำลาบเป็นอาหาร เพราะทานลาบในวันนี้จะทำให้มีโชคลาภตลอดปี

พญาวันมาในวันอาทิตย์ ยักษ์มาอยู่ใฝ่าแผ่นดิน ห้ามทำการมงคลกรรมในวันอาทิตย์

พญาวันมาในวันจันทร์ นางธณิมาอยู่ใฝ่าแผ่นดิน กระทำมงคลกรรมในวันจันทร์ในปีนั้นดี

นัก

พญาวันมาในวันอังคาร พญาวิวอสุภราชมาอยู่ใฝ่าแผ่นดิน ทำการมงคลกรรมในวันอังคารดี

นัก

พญาวันมาในวันพุธและวันพฤหัสบดี นาคมาอยู่ใฝ่าแผ่นดิน กระทำมงคลกรรมใดๆ ในวันพุธได้ผลดี

พญาวันมาในวันศุกร์ ช้างมาอยู่ใฝ่าแผ่นดิน กระทำมงคลกรรมใดๆ ในวันศุกร์ของปีนั้นให้ผลสมบูรณ์ดี

ดูเพิ่ม ประเพณีปีใหม่เมือง ตำนานปีใหม่เมือง ความสำคัญของปีใหม่เมือง กิจกรรมในวันปีใหม่เมือง วันสังขานต์ล่อง วันเนา วันพญาวัน วันปากปี วันปากเดือน ปากวัน ปากยาม รายการอ้างอิง

ที่มา : [สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ประเพณีล้านนา.](https://lannainfo.library.cmu.ac.th/lannatradition/newsyear-wanpaya.php)

<https://lannainfo.library.cmu.ac.th/lannatradition/newsyear-wanpaya.php>